

**Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»**

Кафедра Автомобілів і транспортної інфраструктури (№ 107)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП

(підпис)

Костянтин ДОЛЯ
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

«29» серпня 2025 р.

**СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Практична підготовка

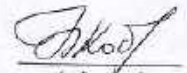
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	І «Транспорт та послуги»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	І8 «Автомобільний транспорт»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	«Автомобілі та автомобільне господарство»

**Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)**

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: завідувачка кафедри, к.т.н., доцент Наталія КОБРИНА
(посада, науковий ступінь і вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри (№107)

Автомобілів і транспортної інфраструктури
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Наталія КОБРИНА
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач 153т групи

(підпис)

Костянтин РАШЕВСЬКИЙ
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: Кобріна Наталія Віталіївна

Посада: завідувач кафедри автомобілів і транспортної інфраструктури

Науковий ступінь: кандидат технічних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає: Автомобілі, Організація та управління автомобільним сервісом, Основи технічної діагностики автомобілів.

Напрями наукових досліджень:

Фахівець в галузі екології та комп'ютерної діагностики автомобілів

Контактна інформація: n.kobrina@khai.edu

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання	денна, заочна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<u>денна</u> : 10 кредита ЄКТС / 300 годин. <u>заочна</u> : 10 кредитів ЄКТС / 300 годин .
Види занять	лекції, лабораторні (семінари), самостійна робота
Види контролю	проміжний контроль – модульний; підсумковий (семестровий) контроль – іспит
Мова викладання	Українська
Анотація	Під час проходження переддипломної практики на підприємстві здобувач поглиблює та закріплює теоретичні знання, отримані в процесі навчання, та набуті практичні навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності.
Мета	Підготувати практичний матеріал про виробничу діяльність підприємства для розробки проекту і придбати конкретні навички практичної інженерної діяльності.
Завдання	– підготовка аналізу і оцінки виробництва-прототипу у відповідності із завданням на проект, формулювання завдань проекту; – придбання конкретних навичок інженерної діяльності, адаптація до першого робочого місця; – придбання знань за фахом. – збір матеріалів, необхідних для виконання кваліфікаційної випускної роботи магістра. Після закінчення практики здобувач повинен знати свої функціональні обов'язки, виконати аналітичну частину і сформулювати завдання дипломного проекту, оволодіти навичками інженерної діяльності на одному робочому місці, спілкування з керівниками і підлеглими, уміти нормувати виробничо-суспільні програми дій.
Методи навчання	Проведення лекцій, лабораторних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)
Методи контролю	Підсумковий контроль: <i>залік</i>

2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі повинні набути такі програмні компетентності:	
Інтегральна	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі автомобільного транспорту при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	– здатність бути критичним і самокритичним; – навички міжособистісної взаємодії; – здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; – здатність розвивати мовно-комунікативну культуру дослідника; уміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); – цінування та повага різноманітності та мультикультурності; – здатність виявляти ініціативу та підприємливість; – здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); – визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; – здатність діяти соціально відповідально та свідомо; – здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни.
Фахові (спеціальні)	– здатність працювати в групі над великими проектами в галузі автомобільного транспорту; – вміння застосовувати системний підхід до вирішення інженерних проблем на основі досліджень в рамках спеціалізації; – здатність розуміти потреби користувачів і клієнтів і важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері автомобільного транспорту; – здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на автомобільному транспорті; – здатність демонструвати розуміння ширшого міждисциплінарного інженерного контексту і його основних принципів при вирішенні наукових та виробничих проблем у сфері автомобільного транспорту; – здатність демонструвати розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня при вирішенні поставлених задач; – здатність демонструвати розуміння правових рамок, що мають відношення до функціонування об'єктів автомобільного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику); – здатність демонструвати широке розуміння проблем якості процесів та об'єктів автомобільного транспорту; – здатність продемонструвати розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної та правової держави; – вміння досліджувати, аналізувати та вдосконалювати технологічні процеси автомобільного транспорту; – вміння виявляти об'єкти автомобільного транспорту для вдосконалення техніки та технологій; – вміння науково обґрунтовувати вибір матеріалів, обладнання та заходів для реалізації новітніх технологій на автомобільному транспорті; – вміння оцінювати ризики при плануванні або впровадженні нових технологічних процесів у сфері автомобільного транспорту; – вміння грамотно здійснювати аналіз і синтез при вивченні технічних систем об'єктів автомобільного транспорту; – вміння вибирати та застосовувати на практиці методи дослідження,

	планування і проводити необхідні експерименти, інтерпретувати результати і робити висновки щодо оптимальності рішень, що приймаються у сфері виробництва, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту; – вміння використовувати закони й принципи інженерії за спеціалізацією, математичний апарат високого рівня для проектування, виробництва, монтажу, експлуатації, технічного обслуговування та утилізації об'єктів, явищ і процесів у сфері автомобільного транспорту.
Перелік очікуваних результатів навчання після опанування здобувачами навчальної дисципліни:	
Програмні результати навчання	– вміти ставити, досліджувати, аналізувати і розв'язувати складні інженерні завдання і проблеми у сфері автомобільного транспорту, що потребує оновлення та інтеграції знань, у тому числі в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; – демонструвати здатність проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність у створенні, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту; – демонструвати здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання зі створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності; – демонструвати здатність критично осмислювати проблеми у галузі автомобільного транспорту, у тому числі на межі із суміжними галузями, інженерними науками, фізикою, екологією, економікою; – демонструвати здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з проблем створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються; – вміти приймати рішення з інженерних питань зі створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту у складних і непередбачуваних умовах, у тому числі із застосуванням прогнозування та сучасних засобів підтримки прийняття рішень; – вміти пропонувати нові технічні рішення і застосовувати нові технології; – вміти застосовувати у професійній діяльності існуючі універсальні і спеціалізовані системи управління життєвим циклом (PLM), автоматизованого проектування (CAD), виробництва (CAM) та інженерних досліджень (CAE).

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст роботи	Термін виконання	Звітні матеріали
1	2	3
Прибуття на робоче місце. Уточнення завдання з керівником практики від підприємства. Складання графіка виконання індивідуального завдання	Перший тиждень	Завдання на дипломний проект і індивідуальне завдання по практиці
Ознайомлення із загальними конструктивними і технологічними особливостями об'єкта виробництва і конкретними рішеннями для об'єкта виробництва, підрозділу (цеху)	Перший - другий тиждень	Опис конструктивно-технологічних особливостей об'єкта виробництва цеху і заводу, номери креслень, типова нормативна документація, що використовуються на практиці
Ознайомлення зі складом і призначенням (завданнями) підрозділу на місці практики, (в цеху, відділі)	Другий тиждень	Опис складу, його ділянок та їх призначення
Ознайомлення з технологічними процесами в цеху. Визначення типових представників обробки. Технологічні схеми (маршрути)	Другий тиждень	Чисельність ділянок, площ, типові техпроцеси
Вивчення та оцінка рівня конкретних технологічних процесів. Ефективність засобів механізації та автоматизації. Ступінь відповідності технології обладнання вимогам ефективного виробництва	Другий – третій тиждень	Класифікатор об'єктів виробництва, креслення основних типових представників
Ознайомлення з планом оргтехзаходів і рекомендованими темами з раціоналізації і винахідництва. Складання переліку можливих заходів та рішень щодо підвищення продуктивності праці, якості продукції	Третій – четвертий тиждень	Перелік заходів щодо підвищення продуктивності праці, удосконалення технології. Визначення можливих раціоналізаторських пропозицій
Ознайомлення з методами і засобами забезпечення і управління якістю продукції, технологією і вибором засобів контролю	Четвертий тиждень	Опис прийнятої системи забезпечення якості продукції. Зміст ТУ, що регламентують якість. Методика вибору, оцінка ефективності засобів контролю
Ознайомлення з методами формами та засобами організації та управління виробництвом в підрозділі	Четвертий тиждень	Опис системи управління, АСУ заводу, шляхи вдосконалення управління виробництвом в цеху. Типова документація
Ознайомлення з методикою, формами та організацією обліку результатів роботи підрозділу	П'ятий тиждень	Техніко-економічні показники роботи цеху. Калькуляція собівартості продукції. Оцінка рівня механізації на ділянках цеху

Ознайомлення з інженерно-організаційними методами і засобами охорони праці працюючих, навколишнього середовища	П'ятий тиждень	Перелік організаційно-технічних заходів з охорони праці та навколишнього середовища. Інструкції з охорони праці та техніки безпеки. Приклади конкретних інженерних рішень
Проведення аналізу та оцінки рівня виробництва-аналога (об'єкта)	Шостий тиждень	Початковий варіант розділу проекту «Аналіз та оцінка рівня виробництва-аналога і основні завдання, які вирішуються в дипломному проекті»
Визначення завдань, що вирішуються в проекті. Погодження та затвердження теми з керівництвом цеху і заводу. Оформлення відгуків. Здача заліку	Сьомий тиждень	Те ж і затверджений бланк завдання на проект

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання полягає у вивченні конструкції й конструктивно-експлуатаційних властивостей однієї із систем ТЗ і технології її обслуговування. Об'єктами завдання можуть бути різні функціональні системи ТЗ та АТП.

Зміст індивідуального завдання:

- принципова схема функціональної системи ТЗ;
- опис конструкції й призначення основних агрегатів системи;
- аналіз конструктивно-експлуатаційних властивостей системи;
- розробка пропозицій з удосконалення й доробки системи.

Самостійна робота

Підсумковий контроль передбачає підготовка здобувачами щоденників практики та захист поданих матеріалів.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Підготовка щоденника практики	0...60	1	0...60
Захист поданих матеріалів	0...40	1	0...40
Всього за семестр			0...100

4.2. Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

5. ПОЛІТИКА КУРСУ

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Кодексом етичної поведінки», «Кодексом академічної доброчесності» ХАІ та виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Виявлення ознак академічної недоброчесності регламентуються Статутом ХАІ, «Кодексом академічної доброчесності», Положенням «Про академічну доброчесність» та ін. нормативними та законодавчими документами. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, куратором групи, а при неможливості вирішення конфлікту – 8 доводиться до відома керівництва університету, студентського самоврядування / омбудсмена. Вирішення конфліктних ситуацій, що виникають, регламентуються Положенням «Про комісію з академічної доброчесності» та ін. нормативними та законодавчими документами. Відображається процедура відпрацювання пропущених занять (знаходження на лікарняному, мобільність та ін.), невиконаних завдань тощо. Нормативно-правове забезпечення норм академічної етики, політики курсу та впровадження принципів академічної доброчесності ХАІ розміщено на сайті: <https://education.khai.edu/normative/>

6. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Боровських Ю.У та інші «Будова автомобілів», К.; Вища школа 1991 р.
2. Канарчук В.Е., Лудченко О.А., Чигринець А.Д. Експлуатаційна надійність автомобілів: Підручник: У 2 ч., 4 кн. – К.: Вища шк., 2000. – Ч. 1:кн. 1. – 609 с.,кн. 2. – 458 с.; Ч.2: кн. 3 – 321 с., кн. 4. – 552 с.
3. Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту. – К.: Мінтранспорт України, 1998.
4. Курніков І.П., Корольов М.К., Токаренко В.М. Технологічне проектування підприємств автомобільного транспорту: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1993. – 191 с

5. ЗВІТНІСТЬ З ПРАКТИКИ

Підсумковий контроль передбачає виконання студентами звітів за результатами практики та захист поданих матеріалів.

Останні 2-3 дні проходження практики відводяться на узагальнення матеріалів та оформлення звіту з практики.

Кожен студент повинен оформити результати практики у вигляді звіту обсягом 10-20 аркушів друкованого тексту. Оформлення звіту виконується з урахуванням вимог Єдиної Системи Конструкторської Документації (ЄСКД). Зразок оформлення титульного листа звіту наведено у Додатку.

Звіт з практики перевіряється і затверджується керівником практики.

Підсумки практики підводяться в процесі складання студентом заліку. Оцінка з практики вноситься до залікової відомості та до залікової книжки студента за підписом керівника практики від університету.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, підтверджених документально, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком.

Студент, який не виконав програму практики з неповажних причин або за підсумками її повторного проходження отримав в комісії незадовільну оцінку.

Керівник практики за її підсумками подає завідувачу кафедри письмовий звіт. Звіт керівника зберігається на кафедрі протягом п'яти років.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1, 2			
Теоретичні знання структури типового АТП	0...20	—	0...20
Теоретичні знання правил з охорони праці	0...20	—	0...20
Регламенти ТО, ТР, ТЕ	0...20	—	0...20
Структура ЕТД	0...20	—	0...20
Захист звіту з практики	0...20	—	0...20
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від поточних балів й за наявності допуску. Під час складання заліку за навчальної практики студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Звіт з переддипломної практики складається з трьох видів робіт (сума – 100 балів).

Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- базові знання структури типового АТП;
- основи функціонування сучасних АТП;
- правила з ОП, ТБ, протипожежної безпеки.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- орієнтуватися у нормативній та технологічній документації АТП;
- планувати АТП або СТО;
- проводити аналіз конструктивно-експлуатаційних властивостей системи;
- працювати з науковою, нормативною та довідковою літературою для аналізу стану предмету та об'єкту дослідження .

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Сформулювати звіт. Знати основні поняття функціонування типового АТП.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити звіт. Знати принципи проектування АТП, розподілу ділянок ТО, ТР, ТЕ в залежності від виробничого обсягу.

Відмінно (90-100). Захистити презентацію зроблену за допомогою Microsoft Power Point з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі технологічні процеси АТП, необхідне обладнання, особливості проектування сучасних СТО, дилерських центрів, сучасні тенденції розвитку автомобільної галузі.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

ДОДАТОК 1

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
“Харківський авіаційний інститут”

кафедра № 107 “Автомобілів і транспортної інфраструктури”

ЗВІТ
з переддипломної практики
за темою:
« _____ »

студента 2 курсу 163 т групи
спеціальності 274
«Автомобільний транспорт»
ППП

Керівник практики:
к. т. н., доцент Маковецький А.В.

Оцінка:

Харків 2021